

Suomen luonnonsuojeluliiton Eurovaaliteesit 2009

Suomen luonnonsuojeluliitto kannustaa puolueita ja ehdokkaita pitämään esillä kesän 2009 eurovaaleissa seuraavia ympäristötavoitteita.

- EU:n sitouduttava vähintään 30 prosentin kotimaisiin päästövähennyksiin (vuodesta 1990 vuoteen 2020 mennessä)
- EU:sta kansainvälisten ilmastoneuvotteluiden edelläkävijä ja kehitysmaiden selviytymisen tukija
- Biopolttoaineita pitää tuottaa ympäristöystävällisesti
- Luonnon monimuotoisuuden heikkeneminen on pysäytettävä
- Laittoman puun myynti EU:n alueella on saatava loppumaan
- Itämeri on saatava puhtaaksi
- Maatalous- ja rakennepolitiikkaa on uudistettava ympäristöystävälliseksi
- Luonnonvarojen tuhlaukselle loppu
- Jäsenmaiden on rahoitettava kehitysyhteistyötä vähintään YK:n suosituksen verran
- Päätöksenteon läpinäkyvyyttä on parannettava kansalaisten eduksi
- Ekologinen vero- ja budjettiuudistus käyntiin
- Ympäristökasvatusta lisättävä

Lisätietoja:

Toiminnanjohtaja Eero Yrjö-Koskinen, puh. 050-347 8778, eero.yrjo-koskinen@sll.fi
Puheenjohtaja Risto Sulkava, puh. 050-560 2113, risto.sulkava@sll.fi

Suomen luonnonsuojeluliiton asiantuntijat: <http://www.sll.fi/yhteystiedot>

Suomen luonnonsuojeluliiton Eurovaaliteesit taustatietoineen osoitteessa:
<http://www.sll.fi/eurovaalit>

1. EU:n sitouduttava vähintään 30 prosentin kotimaisiin päästövähennyksiin (vuodesta 1990 vuoteen 2020 mennessä)

Hyvä ehdokas, oletteko valmis äänestämään sellaisen lainsäädännön puolesta, jonka avulla voitaisiin estää ilmastokatastrofi vaikka se lyhyellä aikavälillä aiheuttaisi taloudellisia kustannuksia valtioille, yrityksille ja kansalaisille?

Euroopan parlamentti on toisena EU:n lainsäätäjänä vastuussa ilmastonmuutoksen torjuntaan tähtäävistä toimenpiteistä. Vain kunnianhimoisella ilmastopolitiikalla pystytään kääntämään kehityksen suunta. Mikäli ilmaston lämpeneminen halutaan pitää alle katastrofaalisen kahden asteen, tulisi Hallitustenvälisen ilmastonmuutospaneelin (IPCC) mukaan teollisuusmaissa ja Euroopan unionissa leikata päästöjä 25 - 40 prosenttia vuoteen 2020 mennessä ja 80 - 95 prosenttia vuoteen 2050 mennessä vuoden 1990 tasosta. Maailman päästöjen kasvu on saatava taitettua laskuun viimeistään vuosina 2000 - 2015. EU:ssa tähän mennessä sovitut toimenpiteet ovat riittämättömiä ilmastokriisin torjumiseksi. Uuden parlamentin on tartuttava nopeasti toimeen.

Siirtyminen hiilineutraaliin yhteiskuntaan edellyttää nopeita toimia Euroopan unionissa.

2. EU:sta kansainvälisten ilmastoneuvotteluiden edelläkävijä ja kehitysmaiden selviytymisen tukija

Hyvä ehdokas, oletteko valmis ajamaan parlamenttissa sitä, että teollisuusmaat rahoittavat kehitysmaiden toimia ilmastomuutoksen torjumiseksi (puhtaan teknologian siirto, sopeutuminen, sademetsien suojelu) vähintään nykyisen kehitysavun verran?

Sen lisäksi, että EU:n on toteutettava pikaisesti merkittäviä päästövähennyksiä omalla aluellaan, sen on annettava myös kehitysmailla huomattavaa taloudellista apua. Apua tarvitaan niin ilmastomuutoksen torjumiseen kuin sen aiheuttamien vakavien vaikutuksien sopeutumiseen (tulvat, kuivuus, hirmumyrskyt jne). Teollisuusmaiden pitää rahoittaa ilmastotoimia kehitysmaissa nykyisen kehitysavun lisäksi vähintään yhtä suurella summalla (vuonna 2007 noin 104 miljardia dollaria). Vaikka rahoitustarve voi kuulostaa suurelta, se on vain puolet fossiilisille polttoaineidelle vuosittain myönnytyistä julkisista tuista maailmassa.

Lisäksi EU:n tulee ajaa ilmastopimukseen tehokasta metsämekanismia, joka palkitsee kehitysmaita trooppisten metsien säästämisestä. Kustannustehokkainta on säästää olemassa olevia sademetsiä siellä missä niitä vielä on. Mekanismiin tulee sisällyttää biodiversiteetin säilyttämisen tavoite ja alkuperäisiä metsiä kestävästi hyödyntävien ihmisten kunnioittaminen. Maailman metsistä on suoraan riippuvaisia 1,6 miljardia ihmistä. Heistä suuri osa kuuluu alkuperäiskansoihin. Biodiversiteetin ja näiden ihmisten kannalta ei ole yhdentekevää sidotaanko hiiltä sademetsällä vai eukalyptusplantaasilla. Sademetsien suojelu on myös kaikkein tehokkain tapa hillitä ilmastomuutosta, sillä saman hiilimäärän sitominen metsiä istuttamalla veisi satoja vuosia. Siellä, missä metsiä ei enää ole, voi myös metsittämishankkeita tukea.

Teollisuusmaat ovat vastuussa ilmaston lämpenemisestä. Päästöt henkeä kohden ovat suuret ja EU:n kyky päästövähennystoimiin on parempi kuin esimerkiksi saarivaltioilla tai köyhillä kehitysmailla.

3. Biopolttoaineita pitää tuottaa ympäristöystävällisesti

Hyvä ehdokas, oletteko valmis tukemaan kunnianhimoisia ympäristökriteerejä biopolttoaineille ja edistämään esimerkiksi biokaasun pääsyä markkinoille?

Biopolttoaineille tarvitaan viimeisimpään tieteelliseen tietoon perustuvat, kattavat ympäristökriteerit. Näin tuettaisiin ilmaston ja luonnon monimuotoisuuden kannalta parhaita vaihtoehtoja, jotka eivät kilpaile ruuantuotannon kanssa tai aiheuta sademetsien tai muun arvokkaan luonnon hävittämistä. Komission tavoitteena on, että vuonna 2020 vähintään 10 prosenttia kaikkien EU-maiden liikenteen energiankulutuksesta on peräisin uusiutuvista energialähteistä. Tavoite on kannatettava edellyttäen, että 10 prosentin osuus saadaan jätepohjaisista biopolttoaineista (ei kuitenkaan sekäjätettä polttamalla) ja sertifioidusta uusiutuvalla energialla tuotetusta sähköstä tai muuten tiukat ympäristökriteerit täyttävistä lähteistä.

Biopolttoaineiden edistäminen ei saa kilpailla ruuantuotannon kanssa tai johtaa sademetsien hävittämiseen.

4. Luonnon monimuotoisuuden heikkeneminen on pysäytettävä

Hyvä ehdokas, aiotteko työskennellä aktiivisesti ja tarvittaessa äänestää sen puolesta, että luonnon monimuotoisuuden ja vesien tilan heikkeneminen saadaan pysäytettyä EU:n alueella?

Meillä ei ole varaa antaa luonnon monimuotoisuuden ja vesien tilan heikentyä EU:n jäsenmaissa muun muassa luonnonvarojen liikakulutuksen ja ilmastokriisin myötä. Erityisen tärkeää on Natura 2000 -alueiden hoito- ja käyttösuunnitelmien rahoituksen sekä suojelualueita yhdistävien ekologisten yhteyksien turvaaminen. Kun uudet europarlamentaarikot valmistelevat uusia luonnonsuojelutoimia, EU:n budjettia sekä maaseutu-, kalastus- ja rakennerrahastojen seuraavaa ohjelmakautta, heidän on samalla päätettävä toimista, joilla varmistetaan, että luonnon monimuotoisuuden väheneminen lakkaa.

Kiihtyvä sukupuuttoaalto uhkaa romuttaa elämän perusedellytykset maapallolla.

5. Laittoman puun myynti EU:n alueella on saatava loppumaan

Hyvä ehdokas, pyrittekö aktiivisesti muuttamaan komission ehdotusta siihen suuntaan, että laittomat hakkuut EU:n ulkopuolella saadaan kuriin?

Euroopan unioniin kuulumattomissa maissa laittomat hakkuut aiheuttavat paitsi suurimman osan sademetsien tuhoutumisesta, niihin liittyy usein myös vakavia ihmisoikeusrikkouksia. Komissio on antanut ehdotuksensa uudeksi asetukseksi, jossa edellytettäisiin puun myyjän osoittavan, ettei välitetty EU-alueen ulkopuolelta tuleva puutavara ole peräisin laittomasta hakkuusta. Komission ehdotus on riittämätön kolmesta syystä: laittoman puun myyntiä ei edelleenkään suoraan kielletä,

se ei sisällä yhdenmukaista ja tehokasta seuraamusjärjestelmää ja siitä puuttuu ulkokuolinen valvonta. EU:n ilmasto- ja biodiversiteettitavoitteiden toteuttamiseksi on välttämätöntä, että asetukseen lisätään vaatimus puuntuotannon laillisuudesta. Tämän tulisi olla sopusoinnussa tuottajamaan kansallisen lainsäädännön, EU:n ympäristölainsäädännön sekä keskeisten kansainvälisten ihmisoikeus- ja ympäristöperiaatteiden kanssa.

Tehokkaalla lainsäädännöllä EU voi lopettaa osuutensa sademetsien tuhoamisessa.

6. Itämeri on saatava puhtaaksi

Hyvä ehdokas, aiotteko työskennellä siten, että Itämeren tilan heikkeneminen saadaan pysäytettyä?

EU:n tulee turvata uuden Itämeri-strategian ympäristötavoitteet, keinot ja määrärahat, jotta jäsenvaltiot voivat vielä pelastaa kuolevan Itämeren. Suojelu ei onnistu pelkillä puheilla, vaan tarvitaan rahoitusta, sitovia säädöksiä ja suunnittelua. Itämerelle tulee määritellä ylikalastuksen ja hukkakalastuksen estävät tutkimuksiin perustuvat, ICES:in suositusten mukaiset kestävä kalastuskiintiöt ja tehokkaat toimenpiteet laittoman kalastuksen pysäyttämiseksi. EU:n oman sisämeren pelastamisella on nyt kiire. Ruotsin heinäkuussa alkavalla puheenjohtajuuskaudella sen tulee olla EU:n ykkösasioita.

EU:n tulee turvata Itämeri-strategian ympäristötavoitteet, riittävät säädöskeinot ja määrärahat, jotta jäsenvaltiot voivat vielä pelastaa maailman saastuneimman merialueen.

7. Maatalous- ja rakennepoliittikka on uudistettava ympäristöystävälliseksi

Hyvä ehdokas, oletteko valmis uudistamaan EU:n maatalous- ja rakennepoliittikka ympäristömyönteisempään suuntaan?

Seurantatutkimusten mukaan maatalouden tukia on uudistettava luonnon monimuotoisuuden ja vesistöjen hyvän tilan turvaamiseksi muun muassa säilyttämällä riittävästi perinnebiotooppeja ja niitä korvaavia elinympäristöjä, kuten kesantoja kaikissa unionin jäsenmaissa. Rakennerahastoissa on tärkeää varmistaa, että EU:n veronmaksajien rahat käytetään ympäristövaikutuksiltaan myönteisiin hankkeisiin. Tarvitaan sekä EU:n lainsäädännön uudistusta että sen täytäntöönpanon tehostamista jäsenmaissa. EU:n nykyisen maatalouspolitiikan painotus, joka suosii suuria tilakokoja ja tehotuotantoa, tulisi suunnata nykyistä enemmän pientiloja sekä lähi- ja luomutuotantoa tukevaan suuntaan. Ruokaa tulee tuottaa eläinrehun sijaan mieluummin suoraan ihmisille. Lisäksi EU:n tulee pyrkiä gmo-vapaaksi alueeksi. Nämä linjaukset tulee sisällyttää yhteisen maatalouspolitiikan uudistukseen, joka astuu voimaan vuonna 2013.

EU:n maataloustukijärjestelmälle tulee tehdä täysremontti.

8. Luonnonvarojen tuhlaukselle loppu

Hyvä ehdokas, oletteko valmis ajamaan Euroopan parlamentissa tavoitetta, jolla tehostetaan luonnonvarojen käyttöä kymmenesosaan nykyisestä, edistetään ympäristöystävällisen ruuan

kulutusta sekä luodaan kunnianhimoiset ympäristökriteerit tuotesuunnittelulle ja otetaan käyttöön ympäristömerkinnät?

Eurooppa tuhlaa luonnonvaroja, mikä aiheuttaa paitsi vakavia ympäristöongelmia myös taloudellisia tappioita. EU:n lainsäädännössä pitäisi asettaa jokaiselle jäsenmaalle ekotehostustavoite, paljonko luonnonvarojen kulutusta on vuosittain vähennettävä. Tavoitteen tulisi olla nykytilaan verrattuna kymmenen kertaa pienempi luonnonvarojen kulutus vuosisadan puoliväliin mennessä. Tavoite on täysin mahdollista saavuttaa ilman, että tingitään hyvän, onnellisen ja ihmisarvoisen elämän edellytyksistä. Huomiota tulee kiinnittää ennen kaikkea asumisen, liikkumisen ja ruoan ympäristövaikutuksiin. Varsinkin vähemmän ympäristöä kuormittavaan ruokavalioon siirtymistä on edistettävä nopeasti. Samalla kansanterveys paranee merkittävästi. Jäsenmaiden on voitava porrastaa esimerkiksi arvonlisäverokantojansa myös ympäristösyistä.

Viime aikoina EU on toiminut aktiivisesti ekologisen tuotesuunnittelun kriteerien kehittämiseksi; Nämä kriteerit tulee ulottaa koskemaan kaikkia ympäristön kannalta keskeisiä tuoteryhmiä. Tuotteita koskevan ympäristötiedon saanti pitäisi mieltää jokaisen kuluttajan oikeudeksi. Valmistajat ja jälleenmyyjät on velvoitettava tarjoamaan aktiivisesti tietoa esimerkiksi pakkausmerkinnöin. Niin EU:n jäsenmaiden julkisen sektorin kuin unionin toimielinten pitää omissa hankinnoissaan viitoittaa tietä vihreämpään talouteen.

Luonnonvarojen kulutus tulee laskea kymmenesosaan nykyisestä vuosisadan puoliväliin mennessä.

9. Jäsenmaiden on rahoitettava kehitysyhteistyötä vähintään YK:n suosituksen verran

Hyvä ehdokas, aiotteko vaatia, että jokainen EU:n jäsenmaa osoittaa vähintään 0,7 prosenttia bruttokansantuotteestaan ympäristöystävälliseen kehitysyhteistyöhön?

EU on maailman suurin kehitysavun antaja. Nykyisen kehitysavun painopiste tulisi olla ympäristö- ja ilmastoystävällisissä hankkeissa. Apua ei tule antaa ympäristöllisesti- ja sosiaalisesti kestäättömiin hankkeisiin, kuten fossiilisten polttoaineiden käytön tukemiseen tai sademetsien tuhoamista edistäviin toimenpiteisiin. Jokaisen jäsenmaan kehitysyhteistyövarat on nostettava 0,7 prosentin tasolle ja suunnattava ne ilmasto- ja biodiversiteettitavoitteiden mukaisesti.

Kehitysyhteistyövarat ympäristö- ja ilmastoystävällisiin hankkeisiin.

10. Päätöksenteon läpinäkyvyyttä on parannettava kansalaisten eduksi

Hyvä ehdokas, aiotteko toimia ja tarvittaessa äänestää sen puolesta, että avoimuus ja asiakirjajulkisuus vahvistuvat EU:ssa?

Kansalaiset ja kansalaisjärjestöt voivat seurata päätöksentekoa unionissa vain, jos pääperiaatteena on pohjoismaisen perinteen mukainen päätöksenteon avoimuus ja asiakirjojen laaja julkisuus. Nykyinen komissio on panostanut avoimuuden lisäämiseen EU:ssa. Jatkossa on varmistettava, että tämä kehitys jatkuu vuoden 2009 vaalien jälkeenkin. Valitettava poikkeus komission

avoimeen linjaan on ehdotus EU:n toimielinten asiakirjojen julkisuutta koskevan asetuksen muuttamisesta. Jos komission esitys toteutuisi sellaisenaan, EU:n toiminnan avoimuus heikkenisi merkittävästi, kuten Suomen eduskuntakin on todennut. Nykyisten ja uusien parlamentin suomalaisjäsenien tehtävä on omalta osaltaan vartioida, ettei EU:n toimielinten asiakirjojen saatavuus vaikeudu. Ympäristöjärjestöjen vahva asema kansainvälisissä neuvotteluissa tulee varmistaa.

Euroopan parlamentin jäsenet voivat merkittävästi vaikuttaa siihen, kuunnellaanko kansalaisia unionin päätöksenteossa vai ei. Europarlamentaarikkoihin kohdistuu valtava lobbaus. Heidän on torjuttava epäasialliset vaikutusyritykset ja kuunneltava tasapuolisesti eri sidosryhmien edustajia.

Päätöksenteon avoimuus ja läpinäkyvyys sekä kansalaisten vaikutusmahdollisuuksien turvaaminen ovat demokratian toteutumisen perusedellytys.

11. Ekologinen vero- ja budjettiudistus käyntiin

Hyvä ehdokas, oletteko valmis edistämään uudistusta, jolla ympäristöverot saataisiin määräenemmistöpäätösten ja yhteispäätösmenettelyn piiriin?

Euroopan unioni kaipaa lisää toimivaltaa verokysymyksissä, jotta verotuksen painopistettä voidaan siirtää työn verotuksesta luonnonvarojen käytön ja saastuttamisen verotukseen. Määräenemmistöpäätökset ja yhteispäätösmenettely tulisi ulottaa ympäristöveroihin, jotka ovat toistaiseksi vaatineet jäsenmaiden yksimielistä ratkaisua. Ilman toimivaa vero-ohjausta EU:n ympäristösitoumukset jäävät yksittäisten taloudellisten intressien jalkoihin.

EU:n toiminta perustuu seitsemän vuoden pituisille budjettikehyksille. Seuraavista rahoitusnäkymistä sovitaan vuoteen 2013 mennessä. Ympäristövaikutusten arviot tulee asettaa kaiken toiminnan ehdoksi. Tämä on edellytys sille, että EU:n rahoittamien toimien ympäristö- ja ilmastovaikutukset tulevat huomioitua asianmukaisesti.

EU:lle lisää toimivaltaa ympäristöverotuksen suhteen ekologisen verouudistuksen vauhdittamiseksi.

12. Ympäristökasvatusta lisättävä

Hyvä ehdokas, aiotteko vaatia, että EU tukee sekä rahallisesti että muillakin tukitoimilla ympäristökasvatustyötä jäsenmaissa?

Ihmisten yksittäiset valinnat ovat merkittävä tekijä sekä yritysten, viranomaisten että yksilöiden toiminnassa. Yksittäisten ihmisten toimiin vaikutetaan ympäristökasvatuksen ja -valistuksen kautta. EU:n tulee kohdentaa resursseja ympäristökasvatukseen ja velvoittaa jäsenmaitaan toimimaan hyvien ympäristökasvatuskäytäntöjen luomiseksi. Esimerkkinä hyvästä toimintamallista ovat pohjoismaiset luontokoulut.

Ympäristökasvatus osaksi koulutuksen perustoimintaa.